

MAGNUS PETERSEN, advokatur:

Herferð politimeistarans einki við upp-rudding at gera

Einasta endamálið hjá Magnusi Møller er at ávirka fólkhugsanina soleiðis, at vreiðin hjá teimum kring landið, sum nú hava fingið hús og heim endavent av donskum politistum, skal vendast móti teim frídømdu monnunum í Heygadrangsmálinum og teim ákærdu í Skálafjallsmálinum í staðin fyri vreiði móti politimeistarinum og donsku lögregluni. Hetta er so eyðsýnt, at sjálvt danski ákærin átti at sæð, at hansara trúvirði er púra fokið

Í Heygadrangsmálinum vísu teir ákærdu (sum vóru frídømdir í Føroya Rætti og Eystara Landsrætti) á, at talan ikki var um svik móti landsstýrinum, tí í øllum skipapakkanum frá mai 1985 var tað soleiðis, at landsstýrið góðtók stórt sæð einkisigandi váttanir um eginpening sum skjalpróg og harvið reelt gekk frá lógarkravinum um egin-ogn uppá 10% av skipavirðinum.

Nevnt varð, at landsstýrið setti kikaran fyri tað blinda eygað, við at góðtaka hesar váttanir, hóast teir »vistu« ella »áttu at vita«, at slíkar bankaváttanir og onnur skriv um eginpening einki virði høvdu sum skjalpróg fyri nøkrum yvirhøvur.

Sum eitt lið í próv-førsluni hesum viðvikandi kravdu verjarnir øll málini úr skipapakkanum framløgd fyri at vísa á, at mannagongdin í høvudsheitum var tann sama, og at landsstýrið hevði góðtikið hesa, tí teir ynsktu, at skipini vóru bygd, sama um allur eginpeningurin var tókur ella ei.

Ákærvaldið mótmælti harðliga, at hesi skjól vóru lög fram, men hóast mótmæli gav Føroya Rættur loyvi til tess. Ákærvaldið var í øðini um avgerðina og skeyst hana inn fyri Eystara Landsrætti, sum staðfesti rættarúrskurðin.

Sjónarmiðið hjá verj- unum var júst, at eingin av monnunum aftan fyri skipini í skipapakkanum vóru sekkir í nøkrum sviki móti landsstýrinum, tí

Sjónarmið

– Enn sær ikki út til at vera gingið upp fyri politimeistarinum og hansara skutilssveinum, hvørjar grundgevingar Eystari Landsrættur gav fyri frídømingina í Heygadrangsmálinum, skrivur Magnus Petersen, advokatur í »Sjónarmiði« í dag. Hann var sjálvur ein av teimum fyra, ið vóru frídømdir bæði í Føroya Rætti og Eystara Landsrætti í Heygadrangsmálinum

landsstýrið, sum nevt framanundan, »visti« ella »átti at vita«, at tann neyðugi eginpeningurin ikki var til staðar, og

góðtók hetta.

Ákærin Magnus Møller, kemur nú, sum ketta upp úr høvdatrog og sigur, at ákærvaldið og

løggar hava skilt hesar upplýsingarnar, sum um verjarnir og teir ákærdu høvdu meldað menninar aftan fyri fleiri skip í

skipapakkanum.

Hetta er at venda upp og niður uppá veruligu viðurskiptini.

Ákærin sær út til at »spæla« líka blindur, sum landsstýrið segði se vera.

Hvi kemur so ákærin við slíkum skeivum tíðindaflutningi

Einasta endamálið hjá honum er at ávirka fólkhugsanina soleiðis, at vreiðin hjá teimum kring landið, sum nú hava fingið hús og heim endavent av donskum politistum, skal vendast ímóti teim frídømdu monnunum í Heygadrangsmálinum og teim ákærdu í Skálafjallsmálinum í staðin fyri vreiði móti politimeistarinum og donsku lögregluni.

Hetta er so eyðsýnt, at sjálvt danski ákærin átti at skilt, at hansara trúvirði er púra fokið.

Eingin hevur heldur nakra grund til at trúgva honum, og henda greinin er ætlað at vísa á, hvussu skeivur hann fer.

Greinin er skipað soleiðis:

1. Hvørjar lógarreglur galda fyri politimeistar-aran, tá tað ræður um »melding« v.m. ella at kanna brotsverk.
2. Hvussu hevur politimeistarin aktað sær lógarfestu reglurnar.

Ad. 1. Galdandi reglur fyri politimeistarin.

Meginreglan finst í rættargangslógini § 742, sum skilar til, at lög- reglan setur í verk »efterskning«, deils tá meldað verður og deils av sín- um eintingum, tá rimilíg grund er til at halda, at okkurt brotsverk er fram- t.

Í § 719 er ásett, at tað er politimeistarin og bert hann, sum hevur mynd- ugleika at leggja revsimál fyri rættin.

Í ongum føri er talan um, at politimeistarin skal hava nakað loyvi til tess frá Føroya landsstýri ella skal lurtu eftir hvat »hetz« nú er í samfelag- num.

Hetta eru grundreglur, sum júst eru settar fyri at tryggja sær, at ákæra er alment mál, soleiðis at tað ikki eru privatpersón- ar, sum av hevndarhuga stýra, hvør verður ákær- dur ella ei. Heimssøgan hevur lært okkum nóg væl at ræðast ákærvaldið, sum taka undir við, tá rópt verður »Krossfest, Krossfest – Gev okkum Barabas«.

Eftir grundreglunum er tað greitt, at tað kreyst ikki, at nakar hevur »meldað«, fyri at poli- timeistarin skal taka sær av einum revsimáli.

Politimeistarin skal av sínum eintingum seta í verk kanningar, um hann heldur, at talan er um nakað óløglegt.

Tað liggur heldur eingin melding, hvørki skriv- lica ella munnliga, frá teim frídømdum í Heyga- drangsmálinum ella teim

ákærdu í Skálafjalls- málinum.

At ákærvaldið undir Heygadrangs- og Skála- fjallsmálinum mótmælti so harðliga, at nøkur onnur skipamál vóru nýtt til at lýsa manna- gongd landsstýrisins í eginpeningamálum, ber ikki júst boð um, at ákærvaldið er so rætt- vísishugrandi, sum teir nú vilja bílla fólk inn.

Hvussu hevur politi- meistarin fylg lógarreglunum

Sjónarmiðið, sum her verður ført fram, er, at politimeistarin í stóran mun ikki hevur fylgt reglunum í hópin av før- um. Grundin til tess er, at hann hevur lagað seg eftir, hvat hann helt var »hóskandi«, t.e. hvussu metti hann, at teir ráðandi hugsaðu, og hvat hann helt bylgdist í fólkunum. Sagt við øðrum orðum rein »opportunisma«.

Sum grundgeving skulu nøkur dømi verða nevnd, ið vísa, at politi- meistarin og serliga ákærin fara heldur jánka- sliga um sannleikan.

1. Dømi:

Flest øll minnst rúgvuvís av ákærum móti fremmandum trolaraskip- arum, sum í 70-unum vóru ákærdir fyri at fiska óløgliga í føroysk- um sjóvi. Ein fvi og annar eftir vórðu teir á- kærdir, og flestu teirra dømdir. Sjálvandi skuldi fútin ikki spyrja nakran eftir, um ákæra varð reist, og hetta gjørdi hann heldur ikki.

Tá smærri føroyskir trolarar fingi loyvi at trola á landgrunninum í 70-unum, kom tað fyri, at hesir dugnaligu og røsku rokkiparar vóru ov grammir og kanska høvdu onkran meska í vengrunum ov lítlan.

Nú fekk pípan annað ljóð.

Knappliga legði fútin málini fyri landsstýrið, um hesir hildu, at tað skuldi reistast ákæra í hvørjum einstøkum føri.

Hví skuldi tað gerast, kann spyrjast, tá tað lá á fútanum einsamøllum at taka avgerðir um kanning og ákæru.

2. Dømi:

Sum omanfyri nevnt vísu teir ákærdu og verj- arnir í Heygadrangsmál- inum á ávísa manna- gongd hjá landsstýrinum, og at nevnda manna- gongd var í stríð við lógarkrøvini til eginpen- ing. Skuldu ákærvaldið og löggar havi skilt hesar upplýsingar sum eina »melding«, so átti upp- fatanin heldur at givið teimum høvi til at hildið, at landsstýrið var meldað og ikki menninar aftanfyri tæy einstøku skipini í skipapakkanum.

Hetta hava teir so ikki gjørt, tí stórt sæð bert ein púra einkisigandi kanning er gjørd móti landsstýrin-

